

Sprawozdanie z działalności
Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Kole
za rok 2016

Koło, maj 2017r.

„Książki są bramą, przez którą wchodzisz na ulicę, mówiła Patricia. Dzięki nim uczysz się, mądrzejesz, podróżujesz, marzysz, wyobrazasz sobie, przeżywasz losy innych, swoje życie mnożysz razy tysiąc. Ciekawe, czy ktoś da Ci więcej za tak niewiele. Pomagają też odpędzić różne złe rzeczy - samotność, upiory i tym podobne... Czasem się zastanawiam, jak możecie znieść to wszystko, Wy, które nie czytacie”.
(Arturo Pérez-Reverte: „Królowa Południa”)

Współczesny świat zmienia się niezwykle dynamicznie, a wraz z nim zmieniają się także biblioteki. Dziś spełniają nie tylko funkcje związane z udostępnieniem książek, ale także edukacyjne, kulturowe, integracyjne. Aby jak najlepiej realizować te zadania nowoczesna biblioteka musi być przede wszystkim funkcjonalna i dostępna dla każdego obywatela. To także miejsce, w którym każdy czytelnik może poczuć się jak w domu.

Biblioteka kolska już dawno przestała kojarzyć się tylko z książką, choć to ona nadal zajmuje w niej najważniejsze miejsce. Dziś spełnia potrzeby zarówno czytelnicze, jak i informacyjne, edukacyjne, kulturalne czy społeczne.

I. Struktura organizacyjna

Strukturę organizacyjną placówki - opracowaną zgodnie z potrzebami mieszkańców i najnowszymi kierunkami rozwoju branży - tworzą:

- biblioteka główna (Działy: gromadzenia i opracowywania zbiorów, instrukcyjno-metodyczny; Wypożyczalnia dla młodzieży i dorosłych; Czytelnia), ul. Kolejowa 19
- Filia dla Dzieci, ul Kolejowa 19
- Filia nr 3, ul. P. Wojciechowskiego 30
- Filia nr 4, ul. S. Wyszyńskiego 14

PiMBP w Kole czynna była:

○ poniedziałek, wtorek, środa, piątek	:	8:00 – 18:00
○ czwartek	:	10:30 - 15:00
○ sobota	:	9:00 - 14:00

Biblioteka główna pracuje na rzecz wszystkich placówek w zakresie: organizacyjnym, finansowym, administracyjnym i merytorycznym.

II. Kadra

PiMBP w Kole zatrudniała 13 pracowników: 11 bibliotekarzy, główną księgową, robotnika gospodarczego.

Kadra posiada wykształcenie:

- wyższe bibliotekarskie: 7 osób (2 osoby - studia podyplomowe)
- wyższe niebibliotekarskie: 2 osoby (1 osoba studia podyplomowe)
- średnie bibliotekarskie: 1 osoba
- średnie ogólne

Średnia płaca brutto wynosiła w okresie sprawozdawczym: 3.563,49 PLN.

Aby bibliotekarz skutecznie zachęcał do czytania, musi orientować się we współczesnym życiu literackim, znać trendy w literaturze polskiej i światowej.

Kolscy bibliotekarze to ludzie kreatywni, z pasją, doskonalący swoje umiejętności i warsztat bibliotekarski, podejmujący cenne inicjatywy upowszechniające zbiory biblioteczne i organizujący działalność kulturalno-edukacyjną zgodnie z potrzebami lokalnego środowiska.

W okresie sprawozdawczym pracownicy uczestniczyli w 12 szkoleniach, spotkaniach, warsztatach zorganizowanych przez: Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Konsorcjum Użytkowników Systemów Bibliotecznych SOWA i firmy Sokrates-software.

Tematyka szkoleń obejmowała:

- ❖ Spotkania dla opiekunów Dyskusyjnych Klubów Książki
- ❖ Prawo autorskie - co musi wiedzieć bibliotekarz
- ❖ Genealogia - archiwum rodzinne
- ❖ Nastoletni bloger w bibliotece - dobrodziejstwo czy utrapienie
- ❖ E-booki w każdej bibliotece
- ❖ Biblioteka Pomysłów 2016 - odczytani. Miej oko na dobrą książkę - spotkanie regionalne w Koninie
- ❖ Biblioblog
- ❖ Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem
- ❖ Walizka dziadka Kazika - jak przedstawić historię bez jej opowiadania?
- ❖ Małe dziecko w bibliotece - w oparciu o wytyczne IFLA
- ❖ Prawno-organizacyjny aspekt bibliotek publicznych
- ❖ Statystyka biblioteczna - Analiza Funkcjonowania Bibliotek

III. Budżet

	Dochody:	939 095,03
1.	Stan środków pieniężnych 01.01.2015 r.	1 437,66
2.	Dotacja podmiotowa	922 860,00
	w tym:	
	❖ Urząd Miejski	825 000,00
	❖ Starostwo Powiatowe	97 860,00
3.	Dotacja celowa z Biblioteki Narodowej	11 413,00
4.	Dochody inne:	3 384,37
	❖ usługi ksero	715,34
	❖ za upomnienia	669,03
	❖ darowizna	2 000,00

WYDATKI :

Wydatki ogółem:		936 934,73
1.	Wynagrodzenie pracowników ❖ wynagrodzenia osobowe: zasadnicze, funkcyjne, dodatki stażowe, ❖ nagrody jubileuszowe ❖ umowy zlecenia i o dzieło (spotkania autorskie, obsługa informatyczna)	611 402,33 569 552,48 19 154,85 22 695,00
2.	Składki na ubezpieczenie społeczne	95 162,45
3.	Składki na Fundusz Pracy	10 105,07
4.	Zakup materiałów i wyposażenia ❖ nagrody konkursowe ❖ materiały biurowe i biblioteczne (materiały do prac z dziećmi, akcydensy biblioteczne i finansowe) ❖ środki czystości ❖ artykuły spożywcze, kwiaty (zakupy związane ze spotkaniami, konkursami, imprezami okolicznościowymi) ❖ inne zakupy (folia do obkładania książek, plastikowe karty biblioteczne, materiały eksploatacyjne do urządzeń technicznych, komputer, drukarka, licencje programów komputerowych) ❖ prenumerata prasy	37 565, 63 2 293,97 1 937,30 1 337,07 1 646,76 23 372,85 6 977,68
5.	Zakup energii ❖ energia elektryczna i woda	22 908,03 22 908,03
6.	Zakup usług pozostałych ❖ usługi najmu i dzierżawy ❖ usługi telekomunikacyjne i pocztowe, telekom ❖ usługi monitoringu ❖ ubezpieczenia majątkowe sprzętu i księgozbioru ❖ inne usługi (wywóz śmieci, koszty usługi BHP, obsługa systemu SOKRATES, przegląd gaśnic, elektryczne, oprawa czasopism, dostęp do wersji książki elektronicznej)	115 087,49 79 354,48 10 882,50 774,23 825,24 23 251,04
7.	Podróże służbowe krajowe	2 816,60
8.	Inne opłaty i składki (opłaty bankowe)	1 327,25
9.	Zakup pomocy naukowych dydaktycznych i książek	23 615,59
10.	Inne świadczenia na rzecz pracowników: ❖ badania lekarskie, ekwiwalent, szkolenia	900,00
11.	Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	16 044,29

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Kole do 31.12.2016 r. zrealizowała wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia finansowe. Zapewniono bieżące funkcjonowanie biblioteki - wydatki na materiały niezbędne do bieżącej działalności oraz media. Zapewniono regularną wypłatę wynagrodzeń pracownikom biblioteki a także kosztów związanych z zatrudnieniem tj. świadczeń urlopowych, badań lekarskich, delegacji i szkoleń. Terminowo

opłacono: składki ZUS, zaliczki na podatki odprowadzane do Urzędu Skarbowego. Uzupełniono księgozbiór i zakupiono prasę do Czytelni.

IV. Realizacja zadań w ramach zawartego Porozumienia

Zgodnie z Porozumieniem zawartym w 1999r. pomiędzy Gminą Miejską Koło, a Zarządem Powiatu Kolskiego, PiMBP w Kole w okresie sprawozdawczym realizowała zadania biblioteki powiatowej. W sieć powiatową wchodzi 10 bibliotek z terenu powiatu kolskiego wraz z filiami.

Do zadań biblioteki należało:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy, gospodarczy
- pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznego, organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych, opracowywanie i publikowanie bibliografii regionalnej a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym
- zapewnienie odpowiedniej kadry instruktorskiej
- wsparcie merytoryczne i prawne bibliotek
- analiza pracy podległych bibliotek
- stworzenie systemu szkoleń
- pomoc w automatyzacji bibliotek
- organizacja imprez kulturalno-oświatowych o charakterze powiatowym
- udzielanie bibliotekom pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej
- sprawowanie nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji zadań przez gminne biblioteki publiczne

W 2016r. odbyto do bibliotek publicznych powiatu 17 wyjazdów instruktorskich; przeprowadzono 4 szkolenia: *Biblioteki szwedzkie oraz szwedzka literatura współczesna dla dzieci i młodzieży; Jak ciekawie dyskutować o książkach. Narratorskie metody i techniki; Zmiany w opracowaniu zbiorów, istota włączenia deskryptorów BN do katalogów bibliotek publicznych; Książka obrazowa. Warsztat pracy bibliotekarza dziecięcego.*

V. Zbiory

Informacje o potrzebach czytelników pozyskiwano obserwując rynek wydawniczy, zapowiedzi wydawnicze w Internecie i innych mediach, ale przede wszystkim poprzez analizę składanych przez czytelników dezyderatów.

W 2016r. księgozbiór liczył 66 328 woluminów oraz 671 jednostek specjalnych. Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców wyniósł 3,5 wol.

Aktualizacja zbiorów możliwa jest dzięki dotacji samorządowej na zakup zbiorów oraz funduszom przyznawanym w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa

Narodowego „Zakup nowości wydawniczych” w ramach programu operacyjnego „Literatura i czytelnictwo. Zakup nowości wydawniczych”. W 2016r. pozyskano kwotę 11 413,00 zł.

Kupujemy wartościową literaturę współczesną, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw nagrodzonych. Śledzimy laureatów nagród literackich: Nike, Paszport Polityki, Książka Historyczna Roku i innych. Kupiliśmy książki nominowane do konkursu Książka Roku Polskiej Sekcji IBBY oraz książki polecane przez znawców literatury dziecięcej i młodzieżowej.

Zbiory sieci bibliotecznej (w wol.):

Biblioteka główna	-	38 775
Filia dla Dzieci	-	11 239
Filia nr 3	-	10 697
Filia nr 4	-	5 617

Struktura księgozbioru (w wol.):

literatura piękna dla dorosłych	-	33 606	-	51%
literatura piękna dla dzieci i młodzieży	-	12 953	-	20%
literatura niebeletrystyczna	-	19 598	-	29%
czasopisma oprawne	-	171		

Struktura wpływów według sposobu nabycia:

zakup	-	799 wol.	-	23 615,59 PLN
dary	-	864 wol.	-	18 842,99 PLN
za zagubione	-	36 wol.	-	998,91 PLN
Koło Przyjaciół Biblioteki	-	136 wol.	-	3 126,50 PLN
inne	-	12 wol.	-	2 554,50 PLN
czasopisma	elektroniczne	5 jedn.	-	6 465,54 PLN
-				

Liczba zakupionych książek ogółem:

ze środków organizatora	-	381 wol.	-	12 202,59 PLN
ze środków MKiDN	-	418 wol.	-	11 413,00 PLN

Placówka stara się wzbogacać księgozbiór korzystając z innych źródeł (dary od czytelników i instytucji). Przyjmują je wszystkie placówki PiMBP w Kole.

Zbiory biblioteczne poszerzają także egzemplarze przekazywane przez czytelników za wydawnictwa zagubione lub zniszczone.

Podstawowym zadaniem biblioteki jest zaspakajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych społeczności lokalnej. Dlatego placówka wiele uwagi poświęca zagadnieniom dot. wiedzy o własnym regionie. Gromadzi, opracowuje, i udostępnia materiały biblioteczne oraz dokumentację jego dorobku kulturalnego, naukowego i gospodarczego. PiMBP w Kole pełni rolę ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, opracowuje i udostępnia bibliografię regionalną, a także redaguje inne

materiały o charakterze regionalnym. W ramach tych zadań prowadzi działalność wydawniczą oraz dba o promocję publikacji tematycznie dot. regionu. Od 1973r. prowadzi katalog, który obejmuje opisy gromadzonych dżs-ów (dokumentów życia społecznego). Są niezwykle wartościowymi materiałami, zawierającymi często unikatowe informacje. Możemy traktować je jako niezastąpione źródło do odtwarzania nastrojów społecznych, historii wielu instytucji, czy organizacji, a nawet losów poszczególnych osób. Znajdują się wśród nich m.in. afisze, ulotki, plakaty, druki reklamowe, zaproszenia, programy wyborcze, katalogi, fotografie. W roku 2016 zbiór powiększono o 106 jednostek i liczy obecnie 2 087 dokumentów. Obok ulotnych publikacji posiadamy także wydawnictwa większe. Księgozbiór regionalny został powiększony o 35 publikacji książkowych.

W zbiorach biblioteki głównej znajdują się także wydawnictwa wydane przed 1946 r., z których najstarsze pochodzą z XIX w. (Lelowski A., *Izys Polska Izys Polska czyli Dziennik Umiejętności, Wynalazków, Kunsztów i Rękodzieł, Poświęcony Krajowemu Przemysłowi, Tudzież Potrzebie Wiejskiego i Miejskiego Gospodarstwa*, Warszawa, 1820-1828). Księgozbiór został oznaczony symbolem "KD" (Książka Dawna) i udostępniany jest wyłącznie w Czytelni. Zbiory specjalne liczyły w okresie sprawozdawczym 1 163 jednostki inwentarzowe.

Systematycznie gromadzono audiobooki, czyli książki czytane przez lektora, które z wydania papierowego zostały przekształcone w wersję dźwiękową. W bibliotece kolskiej można znaleźć audiobooki w postaci płyt kompaktowych, nadających się do odgrywania w każdym odtwarzaczu. Możemy ich w związku z tym słuchać z komputera, odtwarzacza samochodowego lub wieży Hi-Fi. Audiobook czyli książka do słuchania pozwala jednocześnie "czytać" i prowadzić samochód, wykonywać niezbędne codzienne czynności jak sprzątanie, prasowanie czy gotowanie. Obecnie zbiory liczą 380 jednostek inwentarzowych, które wypożyczano 536 razy.

W każdej bibliotece niezbędna jest selekcja zbiorów. Część wydawnictw ulega dezaktualizacji, zniszczeniu, zacytaniu. Usuwane są również materiały wieloegzemplarzowe. W roku 2016 ubytkowano 2 383 wol. na kwotę 2 932,27 PLN.

VI. Udostępnianie

W 2016r. biblioteka zarejestrowała 3 670 użytkowników. Wskaźnik zasięgu czytelnictwa wyniósł 16 na 100 mieszkańców. Ogółem zanotowano 34 632 odwiedzin.

Struktura czytelników według wieku:

do 5 lat	-	49
6-12 lat	-	522
13-15 lat	-	242
16-19 lat	-	368
20-24 lata	-	391
25-44 lata	-	967
45-60 lat	-	628
powyżej 60 lat	-	503

Struktura czytelników według zajęcia:

osoby uczące się	-	1 547
osoby pracujące	-	1 136
pozostali	-	987

W 2016r. zarejestrowani w placówce czytelnicy wypożyczyli 69 185 wol. Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców wyniósł 305 jednostek inwentarzowych.

Struktura wypożyczonego księgozbioru:

literatura piękna dla dorosłych	-	42 853	-	62 %
literatura piękna dla dzieci	-	13 000	-	18,8 %
literatura niebeletrystyczna	-	13332	-	19,2 %

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych udostępniono czytelnikom 11 książek. Celem tego rodzaju usługi jest sprowadzenie materiałów bibliotecznych, niedostępnych w zbiorach PiMBP w Kole, z innych bibliotek w kraju.

VII. Udostępnianie prezencyjne

Odbywa się na miejscu, w Czytelni. Użytkownik może skorzystać z bogatej oferty encyklopedii ogólnych i specjalnych, słowników językowych i tematycznych, różnego rodzaju leksykonów i informatorów, monografii, albumów, map i atlasów. W 2016r. Czytelnię biblioteki głównej oraz kąciki czytelnicze filii odwiedziło ogółem 4 998 osób, które skorzystały z 580 wol. Udzielono 110 informacji: rzeczowych, bibliotecznych, bibliograficznych, regionalnych.

Prasa

Atutem oferty zbiorów jest obszerny zestaw czasopism, na który składają się 42 egzemplarze prasy bieżącej. Znajdziemy wśród nich zarówno popularne dzienniki (*Rzeczpospolita, Dziennik Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Przegląd Wielkopolski, Fakt, Super Express, Przegląd Sportowy*), czasopisma popularnonaukowe (*Charaktery, Wiedza i Życie, Przegląd Wielkopolski*), branżowe (*Guliwer, Biblioteka w Szkole, Poradnik Bibliotekarza, Bibliotekarz*), służące rozrywce (*Kobieta i Życie, Przyjaciółka, Pani Domu, Zwierciadło*) oraz czasopisma dla dzieci i młodzieży (*Świerszczyk, Victor Gimnazjalista, Victor Junior, Kumpel, Ryms, Twist, Bravo*). W zbiorach Czytelni nie brak też czasopism i gazet archiwalnych, a wśród nich regionalnych [(przed- i powojennych) *Przegląd Kolski, Przegląd Koniński*].

Dzieci i młodzież korzystają z 7 tytułów czasopism.

Ogółem udostępniono 3 973 czasopisma.

W roku 2015 PiMBP w Kole zawarła umowę z Lwowską Narodową Biblioteką Naukową Ukrainy im. Wasyla Stefanika w celu sprowadzenia z jej zasobów gazet kolskich. Są

to przede wszystkim czasopisma z lat międzywojennych takie jak: *Życie Kolskie* (1926-1927), *Gazeta Kolska* (1932), *ABC* (1927-1930), *Echo Kolsko-Konińsko-Tureckie* (1933). Pozyskane czasopisma wpisano do inwentarza zbiorów audiowizualnych na pięciu jednostkach (płytkach CD). Koszt całego przedsięwzięcia wyniósł 6 465,54 PLN. Trwają przygotowania do zamieszczenia czasopism w bazie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

VIII. Komputeryzacja

Biblioteka posiada wyposażoną w 16 komputerów i dostęp do Internetu czytelnię komputerową. Każda filia posiada co najmniej dwa stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz niezbędny sprzęt peryferyjny. W systemie SOWA 2/MARC 21 tworzona jest bibliografia Koła i powiatu kolskiego. W roku sprawozdawczym z parku komputerowego skorzystało 4 129 użytkowników.

Placówka prowadzi komputerową obsługę czytelników we wszystkich agendach bibliotecznych i uzupełnia zawartość bazy danych o wszystkie zbiory. Katalog internetowy ułatwia użytkownikom korzystanie z podstawowych usług. Klienci mogą sprawdzić dostępność książki, zamawiać ją i rezerwować, jak również kontrolować swoje konta biblioteczne. Dzięki temu wzrosła jakość świadczonych usług, usprawniono pracę i przekaz informacji o księgozbiorze.

Biblioteka należy do ogólnopolskiego portalu e-usług bibliotecznych - w.bibliotece.pl. Portal dedykowany jest wszystkim czytelnikom zainteresowanym wymianą informacji na temat książek, regionalistów, dokumentów multimedialnych i innych zbiorów gromadzonych w bibliotekach publicznych. Podstawą całości jest ogólnopolski katalog centralny.

Przykładami nowoczesnych usług bibliotecznych świadczonych przez placówkę są: bezpłatny dostęp do publikacji elektronicznych za pośrednictwem platformy IBUK Libra w ramach Konsorcjum Wielkopolskich Bibliotek; dostęp do platformy NASBI - internetowej wypożyczalni specjalistycznych e-booków oraz możliwość skorzystania z *Academica* - cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej Biblioteki Narodowej. Wyłącznie na miejscu udostępniane są dokumenty elektroniczne, w tym: podręczniki, skrypty, artykuły oraz czasopisma, a także literatura piękna i zbiory specjalne.

Ponadto biblioteka kolska bierze udział w projekcie *Wolne Lektury* (wolnelektury.pl) prowadzonym przez fundację Nowoczesna Polska. Jest to portal internetowy, na którym umieszczone są teksty lektur szkolnych należących do domeny publicznej, czyli poza rygorami prawa autorskiego. Lektury te są opracowane i opatrzone komentarzem i dostępne w Internecie w kilku formatach do wyboru; można je całkiem za darmo i zgodnie z prawem przeglądać on-line, jak również ściągnąć na twardy dysk komputera.

Włączyliśmy się również w projekt *Kultura Na Widoku* realizowany przez Fundację Legalna Kultura. Ponad 900 utworów w cyfrowej wersji można było znaleźć na instalacjach *Kultura Na Widoku*. Posiadacze smartfonów, tabletów i użytkownicy Internetu na terenie całego kraju mieli szansę poznać bogactwo legalnych źródeł w sieci oraz w prosty sposób pobrać interesujące ich utwory (filmy, muzyka, książki, gry i archiwalia).

IX. Działalność kulturalna

Promocja czytelnictwa to szereg wydarzeń związanych z prezentacją autorów, książek i wydawców, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, jako adresatów podejmowanych działań.

Lekcje i warsztaty biblioteczne to zajęcia przygotowujące młodego odbiorcę do korzystania z tekstów, źródeł informacji, bibliotek i zasobów sieci.

Biblioteka szczególną uwagę zwraca na inicjatywy ogólnopolskie. Ich uczestnicy mogą się utożsamiać z działaniem znanym w całym kraju. Biblioteka bierze aktywny udział w ogólnopolskich akcjach i programach takich jak: *Światowe Dni Książki* (23 kwietnia), *Tydzień Bibliotek* (8-15 maja), *Tydzień Czytania Dzieciom* (1-8 czerwca), *Narodowe Czytanie* (pierwsza sobota września), „*Cała Polska czyta dzieciom*”.

Łącznie zorganizowaliśmy (bądź byliśmy współorganizatorami) 482 form pracy, w których udział wzięło 7 370 uczestników.

Największą popularnością cieszyły się spotkania autorskie. Gościliśmy: Magdalenę Omilianowicz, Piotra Gołdyna, Romana Pankiewicza, Łukasza Wierzbickiego, Wojciecha Widłaka, Agnieszkę Tyszkę, Wojciecha Cesarza, Grażynę Zielińską, Annę Dziewit-Meller i Marcina Mellera, Dariusza Szrednickiego, Teresę Gładysz, Jakuba Małeckiego. Wzięło w nich udział 499 osób. Możliwość spotkania z pisarzami o uznanym w skali kraju dorobku literackim powoduje, że użytkownicy chętnie sięgają po książki zapraszanych twórców.

Promocji czytelnictwa służyły działania Dyskusyjnych Klubów Książki. Dla dorosłych istnieje w naszej placówce od 2010r., młodzieżowy rozpoczął działalność w kwietniu 2015r. (DKK to wspólny projekt Instytutu Książki i biblioteki wojewódzkiej, adresowany przede wszystkim do czytelników korzystających z bibliotek publicznych). Dyskusyjne Kluby Książki są fenomenem. Założenie jest bardzo proste: grupa osób spotyka się, aby porozmawiać o książkach. Klubowiczów łączy wspólna pasja czytania, przeżycia i emocje wywołane lekturą. Kluby tworzą ludzie, dla których książka stanowi źródło inspiracji i wzorców w życiu codziennym. Łącznie odbyło się 14 spotkań z 89 dyskutantami. Wśród omawianych książek znalazły się: „Lubiewo” M. Witkowskiego, „Czy jesteś psychopatą” J. Ronsona, „Matka Makryna” J. Dehnela, „Okularnik” K. Bondy, „Milczenie owieczek” K. Szczuki, „Angole” E. Winnickiej, „Agent” M. Gretkowskiej, „Król Kier znów na wylocie” H. Krall, „Miłość dobrej kobiety” A. Munro, „Zabłądziłam” A. Olejnik, „A jeśli zostanę” B. Ciwoniuk, „Kryminalistka” J. Jodełki, „Koniec gry” A. Onichimowskiej, „Złodziejka książek” M. Zusak.

Przy placówce działa także aktywnie Koło Przyjaciół Biblioteki, które skupia osoby żywo zainteresowane życiem kulturalnym naszej placówki. W 2016r. w spotkaniach uczestniczyło 117 osób.

Biblioteka kontynuuje współpracę z Klubem Seniora *Trzecia Zmiana* poprzez cykl kursów komputerowych *Komputer dla seniorów*. V edycja rozpoczęła się 17 października 2016r. i trwała do 4 kwietnia 2017r. Ogółem w kursie wzięło udział 28 osób (utworzono grupę dla osób początkujących i dla zaawansowanych).

W 2012r. Prezydent RP Bronisław Komorowski zainicjował „Narodowe Czytanie”, akcję publicznego czytania największych polskich dzieł literackich. Czytanie zostało nazwane „narodowym”, aby podkreślić jego powszechny i egalitarny charakter. Podstawowym celem przedsięwzięcia jest popularyzacja czytelnictwa, zwrócenie uwagi na potrzebę dbałości o polszczyznę oraz wzmocnienie poczucia wspólnej tożsamości. W 2016r. Biblioteka włączyła się wspólnie z Zespołem Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Kole w akcję *Narodowego Czytania Sienkiewicza*. Imprezę rozpoczęliśmy przed Ratuszem, gdzie list prezydenta RP Andrzeja Dudy odczytała Zastępca Burmistrza Miasta Koła - Daria Skupin. Główne uroczystości, odbyły się w Parku Miejskim im. St. Moniuszki, który na ten czas przeistoczył się w starożytne atrium. W programie imprezy znalazło się też: składanie pamiątkowego stempla na przyniesionych egzemplarzach „Quo Vadis”, selfie z Henrykiem Sienkiewiczem, wystawa książek ze zbiorów PiMBP w Kole, konkursy czytelnicze ze znajomości lektury, warsztaty tworzenia z papieru ryb i mozaiki. Ta ostatnia atrakcja została przygotowana dla dzieci.

Byliśmy współorganizatorami „Rajdu śladami powstania styczniowego”. Gościliśmy ponad setkę gości - uczestników, którzy wysłuchali wykładu Tomasza Nuskiewiczza, dyrektora Muzeum Technik Ceramicznych w Kole na temat powstania styczniowego na Ziemi Kolskiej oraz historii dworca kolejowego w Kole.

Zorganizowaliśmy dwie wystawy:

- o wystawę poplenerową VIII Międzynarodowego Pleneru Malarskiego „Obraz - 2015” (2-11 lipca 2015, Skoki, organizator - Fundacja Rozwoju Miasta Poznania, współpraca - Zarząd Okręgu ZPAP w Poznaniu). W plenerze wzięli udział artyści z Polski, Białorusi, Ukrainy oraz Anglii. Efekt artystyczny pleneru, stanowi kolekcja prac o wysokim poziomie artystycznym, zróżnicowanych w sposobie obrazowania. Wystawa wcześniej gościła w Poznaniu, ośrodkach kultury wielkopolski oraz w Londynie.
- o wernisaż wystawy rysunków Zenona Basińskiego, kolskiego artysty-amatora, mieszkańca DPS-u w Kole.

23 lutego 2016r. w Czytelni odbyło się spotkanie z Włodzimierzem Kowalczykiem (Włodkiem Starszym) z Klubu „Solni Cykliści”. Tematem przewodnim była promocja zdrowego trybu życia przy wykorzystaniu roweru. Uczestnicy obejrzeli wiele zdjęć i filmików z wypraw rowerowych członków kłodawskiego klubu. Włodzimierz Kowalczyk z pasją opowiadał o organizacji i przygotowaniach do podróży, zwrócił uwagę, że ten rodzaj aktywności jest wskazany w każdym wieku.

Biblioteka była współorganizatorem promocji (10.03.) bookletu edukacyjnego pt. „Niemiecki obóz zagłady Kulmhof” oraz „Przewodnika po Miejscu Pamięci „Obóz Zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem”. Publikacja multimedialna „Niemiecki obóz zagłady Kulmhof” jest materiałem pomocniczym dla nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych - uczących przedmiotów: historia, język polski, wiedza o społeczeństwie, etyka - którzy chcą przekazać uczniom wiedzę na temat okupacji niemieckiej w Wielkopolsce, Holocaustu, położenia ludności żydowskiej w tzw. Kraju Warty oraz funkcjonowania obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem. Wydawnictwo jest efektem współpracy Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie, Muzeum byłego niemieckiego Obozu

Zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem oraz Zakładu Dydaktyki Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Lipiec 1943r. to najkrwawszy miesiąc Rzezi Wołyńskiej - metodycznej eksterminacji Polaków, mieszkających na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej. W naszej placówce odbył się odczyt dr Przemysława Wójtowicza, pracownika naukowego bydgoskiej Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej, poświęcony Zbrodni Wołyńskiej. Spotkanie współorganizowaliśmy ze Stowarzyszeniem Kolscy Patrioci.

Biblioteka zorganizowała dwa wieczory poezji śpiewanej: Jana Polewskiego, który prezentował aranżację poezji własnej i wierszy Wojciecha Karolaka; Jarosława Kołodziejka (wokalista) i Dariusza Bagińskiego (skrzypce, fortepian, ar.) z utworami Marka Grechuty.

Biblioteka - raz w miesiącu - dostarcza bogaty i różnorodny wybór książek czytelnikom z Domu Pomocy Społecznej w Kole (ul. Poniatowskiego 21). Z tej formy korzystają osoby, które mają problem z przyjsciem do biblioteki, nie mogą dźwigać książek, są w podeszłym wieku, niepełnosprawni lub wymagają stałej opieki.

Placówka używała pomieszczeń na zajęcia patchworkowe oraz naukę języka angielskiego dla dorosłych.

Przeprowadziła konkurs na:

- o Biblioterca Roku 2015. Celem konkursu jest popularyzowanie czytelnictwa w lokalnym środowisku, zainteresowanie użytkowników biblioteki dobrą lekturą oraz zachęcenie do częstszego odwiedzania placówek.

Dla uczniów szkół średnich zorganizowano:

- o Spotkanie z dr Rafałem Sierchułą, pracownikiem Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Poznaniu, nt. formowania się struktur konspiracyjnych na terenie Okręgu Rzeszy-Kraju Warty w latach 1939-1944.

Animacja czytelnictwa dziecięcego

Biblioteka nie zapomina o najmłodszych czytelnikach. Oprócz tradycyjnych zajęć w czasie ferii i wakacji oraz wycieczek i lekcji bibliotecznych, organizujemy wiele innych ciekawych zajęć. Są to:

- o spotkania o charakterze biblioterapeutycznym. Zajęcia wykorzystują wyselekcjonowane materiały czytelnicze, pomagają w rozwiązywaniu problemów osobistych. Ponadto służą nawiązywaniu już od najmłodszych lat więzi i kontaktu małego dziecka z książką oraz miejscem jakim jest biblioteka. W programie znajdują się: głośne czytanie; zabawy: ruchowe, integracyjne i edukacyjne; zajęcia plastyczne (uczestniczyły 254 osoby);
- o Akademia Plastyki - cotygodniowe, poniedziałkowe zajęcia dla dzieci (5 - 7 letnich), które uwielbiają prace manualne (udział wzięło 829 osób).
- o Bajarka - zajęcia w trzecią środę każdego miesiąca, dla dzieci 5 - 7 - letnich. W programie znajduje się: wspólne czytanie bajek i zabawy twórcze (udział wzięło 50 osób);

- konkursy plastyczne i czytelnicze. W omawianym okresie zorganizowano siedemnaście. Plastyczne to: „...reduty i larwy...”; „Drugie życie puski”; „Moje Bullerbyn”; „7 dni”; „Wcielenia kamienia”; „Morskie opowieści”; „Dziad z workiem”; „Najwierniejsi Przyjaciele”; „Królem kolorów jest czarny”; „Alicja w Krainie Czarów”; „Pomaluj świat ciepłem” (współorganizatorzy - Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kole, Urząd Miasta w Kole, Miejski Dom Kultury w Kole, Zespół Szkół Plastycznych w Kole; w 40-lecie ciepłownictwa w Kole, dla przedszkoli miejskich); cykliczne: czytelnicze: „Mistrz Pięknego Czytania Powiatu Kolskiego 2015” oraz „Mistrz ortografii...”; plastyczny: „Trzecia planeta od Słońca” (wspólnie z klubami: Popołudniowym Książkolubów i Przyrodnika przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kole); recytatorski „Przemijamy...”; turniej historyczny „Ziemia Kolska” (udział wzięło 1 237 osób);
- 23 kwietnia - Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich Filia dla Dzieci obchodziła w towarzystwie dzieci w wieku przedszkolnym. Maluchom czytali: Zenon Wasiak - Naczelnik Wydziału Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Kole, Grzegorz Smoleński - Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego w Kole, Sławomir Grabowicz - Prezes Stowarzyszenia „Kolscy Patriotci” (udział wzięło 50 osób);
- pasowanie pierwszoklasistów - ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kole - na czytelników. Było ślubowanie, głośne czytanie, zabawy plastyczne. Przed maluchami wystąpił zespół teatralny działający przy Środowiskowym Domu Opieki w Kole. Pensjonariusze wystawili sztukę „Rzepka” J. Tuwima (udział wzięło 29 osób);
- warsztaty edukacyjne Firmy KALANDER Czerpalnia Papieru z Gliwic. Zajęcia miały na celu przybliżenie historii papiernictwa w powiązaniu z zabawą, tak aby w obecnej dobie Internetu uświadomić dzieciom jaką rolę nadal odgrywa papier. Wzięły w nich udział grupy ze Szkół Podstawowych: nr 1, nr 3, nr 4 w Kole; Zespołów Szkół: nr 1, nr 2 w Kole (udział wzięło 120 osób);
- akcja głośnego czytania podczas *Tygodnia Bibliotek*. Czytali: Romana Budynek z Biblioteki Pedagogicznej w Kole, Krzysztof Sójceki ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kole, Aleksandra Kowalska - dyrektor PiMBP (udział wzięło 50 osób);
- w sali konferencyjnej Ratusza Teatr Edukacji i Profilaktyki „Maska” z Krakowa wystąpił z przedstawieniem promującym czytelnictwo - „Ostatnia książka świata” (udział wzięło 100 osób);
- Dzień Sztuki Kolskiej - w programie pięciogodzinnej imprezy znalazły się: cieszący się dużym zainteresowaniem - *Kiermasz taniej książki*; flash mob - *Biblioteka... książka... czytelnik*; codzienne, głośne czytanie fragmentów opowiadań Justyny Bednarek; warsztaty artystyczne: *Skarpetki: cztery prawe i sześć lewych* - dzieci wyczarowywały z owych zabawne króliki; *Błyskotliwe zakładki* - uczestnicy tworzyli kolorowe narożne zakładki do książek; *Dziergam sobie* - warsztaty rękodzielnicze; *Kłopot* - instalacja plastyczna; *Gorący ziemniak* - stoisko z grammi planszowymi. Towarzyszył nam, podpisując swoje książki, Dariusz Rekosz, autor powieści sensacyjnych dla dzieci, młodzieży i

dorostych oraz autor cyklu słuchowisk radiowych. Honorowy Ambasador Literatury Dla Dzieci i Młodzieży. Animator Kultury.

- Noc Bibliotek - wydanie II krajowe (4 czerwiec) - impreza promująca czytelnictwo i biblioteki jako miejsca, w których warto być, podczas której w atrakcyjny, niekonwencjonalny sposób zostały zaprezentowane ich zbiory oraz oferta edukacyjno-kulturalna. Organizatorami akcji byli: Centrum Edukacji Obywatelskiej, „Gazeta Wyborcza” i Magazyn „Książki”, Fundacja „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom”, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Instytut Książki. Partnerami: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Nagroda im. Ryszarda Kapuścińskiego za Reportaż Literacki i Biblioteka Narodowa. Patroni medialni: Program I Polskiego Radia, portal „Lustro Biblioteki”, magazyn „Biblioteka w szkole”. Patronami honorowymi akcji są: Minister Edukacji Narodowej, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Biblioteka Narodowa. Punktem wiodącym Nocy były warsztaty kulinarne. Dla dorosłych prowadził je Grzegorz Mokrzycki. Dzieci zrobiły pyszną, energetyczną sałatkę owocową z: banana, kiwi, truskawki, pomarańczy, winogronem. Ponadto imprezie towarzyszyły gry i zabawy oraz prace plastyczne zainspirowane książką Katarzyny Boguckiej i Szymona Tomiło „Wytwórnik kulinarny”. Dzieci przedstawiały - manualnie - ulubione przetwory owocowe oraz „wzorcowy” koszyk piknikowy. Obie grupy wspólnie tańczyły Zumbę. Impreza zakończyła się o godz. 6:00 (udział wzięło 40 osób);
- Noc hybryda andrzejkowo/halloweenowa (25/26 listopad). W programie było wróżenie z: butów, liczb, karteczek z marzeniami, z wykorzystaniem talerzyków, kostek do gry, szpilek, papierowego serca... itd. Tworzono mumie, potwory oraz miasteczka grozy (udział wzięło 14 osób);
- akcja book-talking, czyli jedna z metod promowania książek. Rozpoczęliśmy ją w kolskich szkołach podstawowych. Zjawisko book-talkingu jest swoistą rozmową, a z drugiej strony prezentacją czy fragmentarycznym „odkrywaniem” tajemnic, jakie kryją się pomiędzy okładkami wybranej książki (akcją objęto 1000 uczniów);
- cykliczne spotkania na niwie ekologii przygotowane przez Jacka Nowaczyka, naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Kolskiego. „Pałacy temat - niska emisja” - spotkanie poświęcone niskiej emisji: komunikacyjnej, pyłów i szkodliwych gazów pochodzących z lokalnych kotłowni węglowych i domowych pieców grzewczych (udział wzięło 30 osób).

W Filii dla Dzieci, maluchy mają do dyspozycji salę zabaw, w której czas wolny mogą spędzać wspólnie z rodzicami. W pomieszczeniu jest kolorowy dywan, poduszki i pufy. Są też klocki, zabawki edukacyjne, układanki, pluszaki oraz Xbox (konsola gier wideo).

Formy animacyjno-edukacyjne jakie proponuje PiMBP w Kole są atrakcyjne i odpowiadają młodemu czytelnikowi. Świadczą o tym: zainteresowanie poszczególnymi wydarzeniami, zapisy do biblioteki, opinie rodziców i nauczycieli.

PROMOCJA

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Kole prowadzi szeroką akcję promocyjną. Najważniejszym źródłem informacji o działalności jest strona internetowa biblioteki i facebook. Witryna jest poddawana ciągłym modyfikacjom, dostosowanym do zmieniających się możliwości technicznych i oczekiwań czytelników. Strona WWW jest również przewodnikiem po zbiorach i usługach biblioteki. Informacje są przekazywane do prasy oraz na portale informacyjne.

WSPÓŁPRACA

Działalność kulturalna nie miałaby miejsca bez współpracy z instytucjami lokalnymi - wspólnie wypełniamy kulturalną mapę regionu. Bibliotekę w Kole cechuje otwartość. Wśród jej partnerów znajdują się: przedszkola, szkoły wszystkich typów i szczebli, instytucje kultury. Ponadto PiMBP realizuje systematycznie działania, m.in. we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą, Wielkopolskim Towarzystwem Kulturalnym w Poznaniu, Klubem *Trzecia Zmiana*. Odpowiadamy na oczekiwania i potrzeby tych organizacji.

Szeroka działalność biblioteki możliwa jest dzięki dobrej współpracy pomiędzy biblioteką a władzami samorządowymi.

Kolska biblioteka mocno wrosła w środowisko i jest jego integralną częścią. Jest to miejsce chętnie odwiedzane przez mieszkańców w różnym wieku. Odbywa się tutaj wiele imprez promujących książkę i kulturę.

